

Документ за разглеждане в заседание

B9-0533/2021

19.10.2021

ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА РЕЗОЛЮЦИЯ

за приключване на разисквания по изявления на Съвета и на Комисията
внесено съгласно член 132, параграф 2 от Правилника за дейността
относно кризата с принципите на правовата държава в Полша и
върховенството на правото на ЕС
(2021/2935(RSP))

**Гунар Бек, Як Мадисон, Херолф Анеманс, Лаура Хеухтасари, Жил
Льобретон, Йорг Мойтен, Том Вандендрисе, Харалд Вилимски**
от името на групата ID

B9-0533/2021

Резолюция на Европейския парламент относно кризата с принципите на правовата държава в Полша и върховенството на правото на ЕС (2021/2935(RSP))

Европейският парламент,

- като взе предвид член 5 от Договора за Европейския съюз (ДЕС),
 - като взе предвид член 267 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС),
 - като взе предвид решение К 3/21 на полския Конституционен съд от 7 октомври 2021 г., публикувано в полския държавен вестник (*Dziennik Ustaw*) на 12 октомври 2021 г.,
 - като взе предвид решението на Федералния конституционен съд на Германия от 5 май 2020 г., 2 BvR 859/15, 2 BvR 1651/15, 2 BvR 2006/15, 2 BvR 980/16,
 - като взе предвид решение № 2004-505 DC от 19 ноември 2004 г. на френския Конституционен съвет,
 - като взе предвид дела C-6/64, *Costa/Ente Nazionale per L'Energia Elettrica (E.N.E.L.)*¹, C-106/77, *Simmenthal IP*² и C-106/89 *Marleasing*³,
 - като взе предвид изявлението от 8 октомври 2021 г. на председателя на Комисията,
 - като взе предвид изявленията на Съвета и на Комисията от 19 октомври 2021 г. относно кризата с принципите на правовата държава в Полша и върховенството на правото на ЕС,
 - като взе предвид член 132, параграф 2 от своя Правилник за дейността,
- А. като има предвид, че съгласно решение К 3/21 на полския Конституционен съд разпоредбите на ДЕС са несъвместими с Конституцията на Полша в множество случаи; като има предвид, че това поражда въпроса за йерархията между правото на ЕС и конституционното право на държавите членки;
- Б. като има предвид, че в резултат на това доктрината за върховенството на правото на ЕС, която произтича от съдебни решения и няма пълен статут на Договор, се ограничава при всички положения до онези области от правото, за които на европейските институции са предоставени правомощия, в съответствие с член 5

¹ Решение от 15 юли 1964 г., *Flaminio Costa/E.N.E.L.*, C-6/64, EU:C:1964.

² Решение от 9 март 1978 г., *Amministrazione delle Finanze dello Stato/Simmenthal SpA*, C-106/77, EU:C:1978:49.

³ Решение от 13 ноември 1990 г., *Marleasing SA/La Comercial Internacional de Alimentation SA*, C-106/89, EU:C:1990:395.

от ДЕС;

- В. като има предвид, че в решението си по делото *Costa/E.N.E.L* Съдът на Европейския съюз (Съдът на ЕС) постанови, че „поради своя особен и оригинален характер произтичащото от договора право като независим законов източник не може да бъде лишено от юридическо действие от национални правни разпоредби, както и да бъдат оформени те, без да бъде лишено от характера си на общностно право и без да бъде поставена под съмнение самата правна основа на Общността“;
- Г. като има предвид, че член 5 от ДЕС гласи, че ЕС може да упражнява само правомощията, предоставени му от държавите членки с Договорите, и че всички правомощия, които не са му предоставени, принадлежат на държавите членки;
- Д. като има предвид, че съгласно член 267 от ДФЕС компетентността на Съда на ЕС се свежда до тълкуването на Договорите на Съюза и на цялото законодателство, прието въз основа на тези Договори; като има предвид, че Съдът на ЕС не е компетентен да тълкува правни въпроси, които са извън обхвата на правомощията, предоставени съгласно член 5 от ДЕС;
- Е. като има предвид, че именно държавите членки определят обхвата на правомощията на ЕС съгласно член 5 от ДЕС, което логично включва компетентността на техните съдилища да определят точния обхват на предоставените правомощия в случаите, когато текстът на Договорите може да бъде двусмислен или по друг начин неточен; като има предвид, че съдилищата на държавите членки имат правото да разглеждат всяко тълкуване на Съда на ЕС, ако това тълкуване би разширило правомощията на ЕС отвън тези, които са ясно предоставени в Договорите (съдебно законотворчество или надвишаване на компетентностите);
- Ж. като има предвид, че Федералният конституционен съд на Германия нееднократно е подчертавал липсата на демократична легитимност на европейските институции с аргумента, че народите в рамките на ЕС не представляват един общ или обединен демос; като има предвид, че всяка нация в рамките на ЕС реално представлява такъв демос поради своята обща история, обща култура и език;
- З. като има предвид, че при конфликти между частично, а не напълно интегрирани правни системи в много случаи може да няма безпристрастен субект, способен да разреши подобни конфликти, както посочва философът Хегел; като има предвид, че вместо това подобни конфликти могат да бъдат разрешени единствено чрез демократично изразената воля на отделните страни;
- И. като има предвид, че именно националните съдилища отговарят за премахването на всякаква правна несигурност при формулирането на правомощията, предоставяни на ЕС; като има предвид, че всяка неяснота в текста трябва да се тълкува в ущърб на ЕС;
- Й. като има предвид, че чрез провеждането на референдуми Дания отхвърли Договора от Маастрихт през 1992 г., Ирландия отхвърли Договора от Ница през 2001 г., Франция и Нидерландия отхвърлиха Конституционния договор през 2005

г., а Ирландия отхвърли Договора от Лисабон през 2008 г.; като има предвид, че с референдуми Дания отхвърли еврото през 2000 г., Швеция отхвърли еврото през 2003 г., Гърция отхвърли пакета от спасителни мерки през 2015 г., Дания отказа да се присъедини към някои области на политиката, свързани с правосъдието и вътрешните работи, през 2015 г., Нидерландия отхвърли Споразумението за асоцииране между ЕС и Украйна през 2016 г., а Унгария отхвърли налагането на квоти за бежанци през 2016 г.; като има предвид, че с референдум Обединеното кралство реши да напусне ЕС през 2016 г.;

1. отбелязва решение К 3/21 на полския Конституционен съд, в което се отхвърля идеята за неограничено върховенство на правото на ЕС, по-специално по отношение на полското конституционно право; изразява загриженост относно реакцията на председателя на Комисията г-жа фон дер Лайен спрямо това решение, която настоя, че „всички решения на Съда на Европейския съюз са задължителни за органите на всички държави членки, включително и за националните съдилища, [и че] правото на ЕС има предимство пред националното право, в това число и пред разпоредбите на Конституцията“; припомня, че и други национални съдилища са повдигали въпроси във връзка с върховенството на правото на ЕС, включително Федералния конституционен съд на Германия и Конституционния съвет на Франция;
2. отбелязва, че съществуват области на компетентност на Съюза и области на компетентност на държавите членки; припомня, че компетентността на Съюза се урежда от правото на Съюза; подчертава, че компетентността на държавите членки се урежда от законодателството на съответните държави членки;
3. подчертава, че в Договорите се признава, че компетентността на Съюза е ограничена; припомня, че съгласно член 5 от ДЕС принципът на предоставената компетентност определя границите на компетентност на Съюза; заключава, че ако дадена компетентност не е предоставена на Съюза, то тя принадлежи на държавите членки;
4. отбелязва, че предполагаемото върховенство на правото на ЕС не е изрично посочено в Договорите, а само в декларация по този въпрос, в която то се описва като предимство, а не като върховенство, което означава, че това е оборима презумпция, а не абсолютна йерархия, като във всички случаи това трябва да се тълкува в съответствие с текста на самите разпоредби на Договора;
5. припомня, че по делото *Costa/E.N.E.L.* Съдът на ЕС стигна до заключението, че правото на ЕС има върховна сила; отбелязва обаче, че дори и да се приеме, че това е така, това важи само за области от компетентността на ЕС; подчертава, че върховенството на правото на ЕС така, както е посочено в решението по делото *Costa/E.N.E.L.*, важи само за правото, което е предоставено на Съюза в Договорите на ЕС, и следователно – само за областите на компетентност на ЕС;
6. счита, че тъй като правото се основава на езика, а не на математиката, е нормално да има спорове за това дали на Съюза е предоставена компетентност или не, тъй като договорите са просто договори, които никога не са напълно завършени, нито може да се гарантира липсата на несигурност в тях; следователно счита, че

съществуват някои неизбежни неясноти за това дали дадена сфера се урежда от правото на Съюза или от правото на съответните държави членки;

7. припомня, че съдилищата имат задачата да разрешават спорове, свързани с неясноти на правото и в правото; отхвърля твърдението на ЕС, че неговите съдилища са компетентни за разрешаването на спорове относно предоставянето на компетентност на Съюза; припомня на Съюза, че той черпи цялата си компетентност от държавите членки, които са му предоставили част от своите правомощия;
8. настоява, че в областите на неяснота държавите членки трябва да решат дали са предоставили правомощия на ЕС въз основа на факта, че: i) това е обичайният смисъл на текста на член 5 от ДЕС и ii) всяко право на съдилищата на ЕС да определят границите на компетентността на Съюза създава възможности за надвишаване на компетентностите, което не е демократично легитимирано с решения, делегирани от демос;
9. счита, че само националната юрисдикция от последна инстанция съответства на принципа за демокрация при решаването на спорове, свързани с границите на правомощията на ЕС; подчертава, че разширяването на компетентността на Съда на ЕС би нарушило демократичния суверенитет на държавите членки; предупреждава, че ако ЕС узурпира чрез решения на своите съдилища правомощия, които не са изрично предоставени на Съюза, в съответствие с конституционните закони на държавите членки, това би нарушило принципа на демокрацията;
10. признава, че може да съществуват противоречиви мнения относно върховенството на закона, както се вижда от полското съдебно решение; счита, че тези спорове могат фактически да бъдат неразрешими, ако страните настояват, че върховенството е тяхно, без да се вземат предвид границите на тяхната демократична легитимност и ограниченията на техните правомощия, определени в Договорите, както се вижда от изявлението на председателя на Комисията в отговор на горепосоченото съдебно решение; припомня, че някои представители на правната наука и философи, като например Хегел, са признали, че правните спорове между международни организации невинаги могат да се разрешат по правен път, а единствено чрез отстояване на суверенните права на държавите;
11. счита, че погрешното настояване на Съюза за върховенство на неговото право е израз на неговата политическа воля за създаване на европейска супердържава чрез присвояване на пълния суверенитет; изразява загриженост относно стремежа за превръщане на Съюза в супердържава, с йерархична власт на Съюза спрямо държавите членки; припомня, че Съюзът е участвал в подобни инициативи по различни поводи; изразява дълбока загриженост относно подобна непрекъсната намеса в сферите на компетентност на държавите членки;
12. подчертава, че няма демократична подкрепа за създаването на европейска супердържава; припомня, че избирателите в редица държави членки отхвърлиха промените в Договора, както и Договора за създаване на Конституция за Европа; счита, че резултатите от тези референдуми ясно показват продължаващата липса

на подкрепа за създаването на суверенни и върховни Съединени европейски щати; предлага държавите – членки на ЕС, да могат, винаги когато пожелаят, да провеждат национални референдуми за това дали техните граждани предпочитат ЕС да се превърне в суверенна супердържава или не; отбелязва с малко учудване, че демократичните процеси не са най-предпочитания инструмент на никой поддръжник на идеята за създаването на европейска супердържава;

13. предупреждава Съюза, че опитите му за създаване на европейска супердържава по съдебен път или чрез друга „задна врата“ са дълбоко недемократични и ще доведат потенциално до много неблагоприятни последици, като същевременно застрашават трайното приятелство и сътрудничество между европейските нации; противопоставя се на всяко подобно недемократично преминаване към европейска супердържава или каквото и да е друго по-нататъшно подкопаване на суверенитета на държавите членки;
14. припомня на Съюза, че правомощията, които са му предоставени, могат да бъдат оттеглени по всяко време, тъй като ЕС съществува единствено и само благодарение на държавите членки, а не въпреки тях; припомня демократичния принцип, че държавите членки са суверенни поради правомощията, които са им предоставени от техните граждани; отново заявява, че именно държавите членки са суверенни, а не ЕС;
15. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на Комисията и на правителствата и парламентите на държавите членки.